

KILDEN TKS IKS
REPRESENTANTSKAPET

Leder: Ordfører i Kristiansand
Adresse: PB 417, Lund
4604 Kristiansand

Representantskapets medlemmer:

Ordføreren i Kristiansand, Harald Furre
Ordføreren i Grimstad, Kjetil Glimsdal
Fylkesvaraordføreren i Vest-Agder, Tore Askildsen
Fylkesordføreren i Aust-Agder, Gro Bråten

Utsending e-post: 19. april 2018

Kilden TKS IKS:

Styrets nestleder, Geir Bergskaug
Adm. Direktør, Hans Antonsen
Økonomisjef, Christian Jørgensen

Dessuten innkalles:

Revisor Kilden, Monica Harsvik Smith-Tønnessen

INNKALLING TIL REPRESENTANTSKAPSMØTE

Representantskapet i Kilden TKS IKS innkalles til møte:

Torsdag 26. april 2018, kl. 09:00 – 10:00

Møtested: Kilden (møterom «Møtesalen» i 5. etg), Sjølystveien 2, 4610 Kristiansand.

SAKSLISTE

Saksnr.: Sakstittel:

Vedlegg:

01/18 Godkjenning av innkalling

Innkalling med saksliste sendt pr. e-post og som ordinær postsending 19. april 2018.

Forslag til vedtak:

Innkallingen godkjennes.

02/18 Protokoll fra møte 02-2017, 7. desember 2017

Protokoll 02-2017 fra møte 7. desember 2017 følger vedlagt.

1

Forslag til vedtak:

Protokoll 23-2017 fra møte 7. desember 2017 godkjennes.

03/18 Årsberetning, regnskap og noter 2017, Kilden TKS IKS

Styret i Kilden behandlet og godkjente årsberetning, regnskap og noter for 2017 og tok revisors beretning til etterretning i styremøte 22. mars 2018 (sak 17/18). Dette følger vedlagt.

2 - 5

Kilden hadde i 2017 en omsetning i driften på kr. 242,35 mill og et regnskapsmessig resultat før avsetninger på kr. 12,77 mill mot budsjettresultat på kr 5,0 mill. Årsresultatet inkluderer finansinntekter på kr 1,2 mill. (budsjett på kr 0,6 mill), tilbakeføring av rest fra fjorårets avsetning til mva-kompensasjon sak på kr 1,6 mill. og

håndtering av ny pensjonsordning på kr 2,6 mill. (budsjett kr 0), samt et premieavvik på kr 1,6 mill. (budsjett kr -0,2 mill). Selve driftsresultatet fratrukket de nevnte poster er altså bare marginalt bedre enn budsjettet (5,8 mill mot 5,0 mill). Av en omsetning på kr. 242,35 mill. utgjorde egeninntektene kr. 66,29 mill. I ordinære tilskudd eller overføringer har selskapet mottatt kr. 176,06 mill. fra stat, kommuner, fylkeskommuner og andre.

Kildens investeringsutgifter i 2017 var på kr. 2,83 mill. inklusive 0,44 mill. til inndecking av forrige års underdekning. Finansieringsmidlene var på kr 17,09 mill. som et resultat av at eier (Kristiansand kommune) tilførte midler til Skattedirektoratets vedtak i Skatt Sør sitt krav om tilbakeføring av mva-kompensasjon for perioden 2008 til 2012 (se sak 15/17 i møte 02-2017).

Kilden har over flere år bygd opp fond til å kunne møte vedlikeholdsutfordringer, behandle tidligere års premieavvik (amortisering) og til å kunne gjennomføre større kunstneriske satsinger som kan innebære en viss risiko. Gitt årets gode resultat, anbefalte administrasjonen styret i sak 17/18 at det i tillegg ordinære avsetninger ble gjort to formålsbestemte:

- Kr 4 mill. til Kildens kommende store løft, Musikal 2020
- Kr 2 mill. til å gjennomføre ombygging i foajeen

Årets driftsresultat og overdekningen på finansieringsmidlene i investeringsregnskapet ble med bakgrunn i dette vedtatt avsatt slik av styret:

Driftsresultat (A)	12 771 000
Avsatt til disposisjonsfond Kilden	8 175 000
Avsatt til disposisjonsfond Musikal2020	4 000 000
Avsatt til disposisjonsfond Pensjon	596 000
Sum avsatt	12 771 000
Investering (B)	14 260 000
Avsatt til investeringsfond FDVU	12 260 000
Avsatt til investeringsfond Foajé	2 000 000
Sum avsatt	14 260 000
Netto avsetning (A + B)	27 131 000

Årsberetning, regnskap og noter for 2017 gjennomgås nærmere i møtet. Revisor møter også og vil gjennomgå sin beretning i møtet.

Styret i Kilden anbefaler representantskapet om å fatte følgende vedtak:

Forslag til vedtak:

Representantskapet i Kilden TKS IKS følger styrets anbefaling og godkjenner selskapets årsberetning for 2017 med tilhørende årsregnskap og noter, og tar revisors årsberetning til etterretning.

04/18 Fastsetting av godtgjørelse til styret i Kilden TKS IKS

6

I henhold til selskapsavtalen § 8, skal representantskapet behandle og avgjøre styrets godtgjørelse for gjeldende år. Administrasjonen er bedt om å bistå representantskapet i saken gjennom å se på ulike godtgjørelsesmetoder som kan være aktuelle.

Administrasjonen har i dette arbeidet lagt til grunn Kristiansand kommunes eierskapsmelding og arbeid som er gjort i forbindelse med kartlegging av deleide aksjeselskaper og interkommunale selskaper.

Videre har en prøvd å skjele til sammenlignbare selskaper og hvilke godtgjørelsesmetoder som benyttes opp mot parametere som type selskap, omfang arbeid, tidsbruk, ansvar, krav til kompetanse etc.

Administrasjonen har gjennom dette arbeidet kommet til at praksisen om å se til Kristiansand kommunes reglement for møtegodtgjørelse og hovedutvalgssatser, med enkelte endringer, er et legitimt nivå å godtgjøre styret i Kilden etter. Reglementet følger vedlagt.

Med bakgrunn i dette arbeidet, anbefales det at en for 2018 viderefører tidligere praksis og at en fastholder tidligere vedtak om at styreleders godtgjørelse settes til 20 % av lønnsnivå C per år ¹. Videre anbefales det, som et nytt tillegg, at medlemmer gis en årlig godtgjøring på 0,75 % av lønnsnivå C per år ¹, da godtgjøringen deres vurderes som noe lav.

Forslag til godtgjørelse av styret i Kilden for 2018 er som følgende:

Fast årlig godtgjøring

Styreleder gis 20 % av lønnsnivå C, f.t kr 184 812,- pr år

Styremedlemmer gis 1,5 % av lønnsnivå C, f.t kr 13 861,- pr år.

Tillegg

- Nestleder gis 1,5 % av lønnsnivå C, f.t kr 13 861,- pr år

- Medlemmer gir 0,75 % av lønnsnivå C, f.t kr 6 930,- pr år

- Tapt arbeidsfortjeneste og møtegodtgjørelse.

Møtegodtgjøring

Pr møte gis en godtgjørelse på 0,2 % av lønnsnivå A, f.t kr 2 464,- ¹.

I tillegg godtgjøres tapt arbeidsfortjeneste.

Varamedlem gis en godtgjørelse på 0,25 % av lønnsnivå A f.t kr 3 008,- ¹.

I tillegg godtgjøres tapt arbeidsfortjeneste.

Reisegodtgjørelse kommer i tillegg, jfr § 8 i reglementet.

Forslag til vedtak:

Representantskapet i Kilden vedtar for 2018 å videreføre ordningen med styrets godtgjørelse etter Kristiansand kommunes reglement for møtegodtgjørelse og hovedutvalgssatser med følgende endringer: styreleders godtgjørelse settes til 20 % av lønnsnivå C per år og medlemmer gis et fast tillegg på 0,75 % av lønnsnivå C per år.

05/18 Møteplan 2018 og 2019

Følgende møtedato foreslås i 2018:

Møte 02-18, tirsdag 27. november 2018 kl 15:30 – 16:30

Møtedatoer for 2019 fastsettes når styrets møteplan for året er satt.

Forslag til vedtak:

Utarbeides i møtet.

06/18 Orienteringer

Styrets nestleder vil sammen med administrerende direktør orienterer om sentrale saker.

Forslag til vedtak:

Styret tar sakene til orientering.

Harald Furre

Leder representantskapet Kilden TKS IKS

¹ Lønnsnivå C, kr 924 060,- (75 % av kr 1 232 080,- (lønnsnivå A))

Gjenpart:

Fylkesrådmennene i Aust-Agder og Vest-Agder

Rådmennene i Grimstad og Kristiansand

Varaordføreren i Grimstad og varaordføreren Kristiansand

Fylkesordføreren i Vest-Agder og Fylkesvaraordføreren i Aust-Agder

KILDEN

TEATER- OG KONSERTHUS FOR SØRLANDET IKS

ÅRSBERETNING 2017

22. mars 2018

ÅRSBERETNING

Selskapets art og hvor den drives

Kilden Teater- og Konserthus for Sørlandet IKS (Kilden) er et interkommunalt selskap som eies av Kristiansand kommune, Grimstad kommune, Vest-Agder fylkeskommune og Aust-Agder fylkeskommune. Kilden holder til i Kristiansand kommune og har også et uteanlegg for scenekunst i Grimstad kommune.

Kildens art er kunstnerisk virksomhet innen teater, orkester, opera, kulturdrift og samfunnsrelaterte kulturtiltak gjennom enhetene Kilden Teater, Kristiansand Symfoniorkester, Kilden Opera, Kilden Kultur og Kilden Dialog.

Fortsatt drift

I samsvar med regnskapsloven § 3-3a bekreftes det at forutsetningene om fortsatt drift er til stede. Til grunn for antagelsen ligger resultatet for 2017, budsjett for 2018, handlingsplan for år 2018 - 2021. Gjennomførte og planlagte drifts- og investeringstiltak og handlingsplaner forventes å gi fortsatt positiv drift.

Arbeidsmiljø

Arbeidsmiljølovens generelle krav er ivaretatt og arbeidet med å sikre et godt arbeidsmiljø og god trivsel på arbeidsplassen pågår kontinuerlig. Falck Helse AS har i 2017 levert bedriftshelsetjenester til selskapet.

Sykefraværet totalt i 2017 var på 7,7 % som er en økning på 0,1 % fra 2016. Korttidsfraværet i 2017 var på 1,8 % og langtidsfraværet var på 5,9 %.

Likestilling

Kildens retningslinjer og policy forutsetter likebehandling av ansatte uavhengig av kjønn med hensyn til lønn, avansement, utdanning og arbeidsforhold for øvrig. Ved utgangen av regnskapsåret hadde Kilden totalt 187,1 årsverk, fordelt på 26 forskjellige nasjonaliteter. Kvinneandelen i Kilden er ca. 49 %. Styret har en kvinneandel på 44 %.

Ytre miljø

Kildens påvirkning på det ytre miljø knyttet til den daglige driften er ivaretatt gjennom offentlige godkjenninger, lover, forskrifter og retningslinjer.

Representantskapets møtevirksomhet

Representantskapet er Kildens øverste organ og det består av en representant fra hver av eierne. I løpet av året har representantskapet avholdt 2 møter og behandlet 11 saker.

Styrets møtevirksomhet

Styret for Kilden har i løpet av året avholdt 7 ordinære møter og behandlet 65 saker. Styrets godtgjørelse er fastsatt i henhold til Kristiansand kommunes reglement for møtegodtgjøring mv. til folkevalgte.

Årsregnskapet

Kilden oppnådde i 2017 en omsetning i driften på kr. 242,35 mill og et regnskapsmessig resultat før avsetninger på kr. 12,77 mill mot budsjettert resultat på kr 5,0 mill. Årsresultatet inkluderer finansinntekter på kr 1,2 mill. (budsjett på kr 0,6 mill), tilbakeføring av rest fra fjorårets avsetning til mva-kompensasjon sak på kr 1,6 mill. og håndtering av ny pensjonsordning på kr 2,6 mill. (budsjett kr 0,-) samt et premieavvik på kr 1,6 mill. (budsjett kr -0,2 mill). Av en omsetning på kr. 242,35 mill, utgjorde egeninntektene kr. 66,29 mill og kom fra blant annet billettsalg på kr 24,3 mill, serveringsvirksomhet på kr 9,8 mill, utleievirksomhet på kr 2,4 mill, sponsor-samarbeid på kr 1,5 mill, gaver på kr 4,1 mill, mva-kompensasjon på kr 7,2 mill, tilskudd Norsk Kulturråd på kr 4,1 mill og NAV-refusjoner på kr 6,2 mill. I ordinære tilskudd eller overføringer har selskapet mottatt kr. 176,06 millioner fra stat, kommuner, fylkeskommuner og andre.

Driftsresultatet på kr. 12,77 mill. foreslås avsatt til selskapets disposisjonsfond (disposisjonsfond Kilden kr 8,18 mill., disposisjonsfond Musikal2020 kr 4,00 mill. og disposisjonsfond Pensjon kr 0,59 mill.).

Selskapets investeringsutgifter i 2017 var på kr. 2,83 mill, inklusive 0,44 mill til inndekking av forrige års underdekning. Finansieringsmidlene var på kr 17,09 mill., som et resultat av at eier (Kristiansand kommune) tilførte midler til Skattedirektoratets vedtak i Skatt Sør` krav om tilbakeføring av mva-kompensasjon for perioden 2008 til 2012 (se sak 15/17 i møte 02-2017).

Overdekningen på finansieringsmidlene på kr. 14,26 millioner avsettes til selskapets investeringsfond (investeringsfond FDVU kr 12,26 mill og investeringsfond Foajé kr 2,0 mill).

Årsresultater, disponeringer og avsetninger/bruk

Årets resultater blir dekket/avsatt som følger:

Driftsresultat (A)	12 771 000
Avsatt til disposisjonsfond Kilden	8 175 000
Avsatt til disposisjonsfond Musikal2020	4 000 000
Avsatt til disposisjonsfond Pensjon	596 000
Sum avsatt	12 771 000
Investering (B)	14 260 000
Avsatt til investeringsfond FDVU	12 260 000
Avsatt til investeringsfond Foajé	2 000 000
Sum avsatt	14 260 000
Netto avsetning (A + B)	27 131 000

Finansiell risiko

Markedsrisiko

Samfunnsmessige endringer som kan medføre vesentlig endring (reduksjon) i offentlige tilskudd vil kunne føre til umiddelbare endringer i selskapets driftsinntekter. Dette er dog utenfor Kildens kontroll og er å anse som en moderat/lav risiko.

Kreditt/renterisiko

Risiko for at motparter ikke har økonomisk evne til å oppfylle sine forpliktelser er til stede, men er vurdert som lav da nødvendig sikkerhet vil bli er på plass.

Kildens langsiktige gjeld per 31.12 er på kr 105,68 millioner. 96,68 millioner kroner er knyttet til pensjonsforpliktelser og kr 9,0 millioner er knyttet til lån (byggelån). Til pensjonsforpliktelsen har Kilden tilsvarende pensjonsmidler pålydende kr 101,8 millioner, altså en overdekning på kr 4,48 millioner. Lånegjelden har minimal eksponering for endringer i rentenivå da selskapet har fast renteavtale med rentesats 1,9210 %. Lånet er planlagt ferdig nedbetalt og innfridd 31.12.2021.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisikoen vurderes til lav. Kildens likvide midler er plassert i bank (rentekonto). Selskapet har i regnskapsåret innfridd alle sine betalingsforpliktelser og likviditetsgraden vurderes til god (bank- og kassebeholdning)/(kortsiktig gjeld – varelager). Det er ellers ikke besluttet tiltak som endrer likviditetsrisikoen.

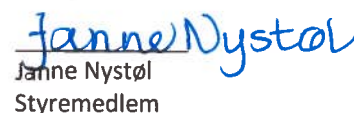
Styret mener at årsregnskapet og noter gir et korrekt bilde av selskapets sine eiendeler egenkapital og gjeld, finansielle stilling og resultat. Det er etter balansedagen ikke fremkommet forhold som har betydning for vurderingen av selskapets stilling og resultatet for 2017.

Kristiansand, 22. mars 2018

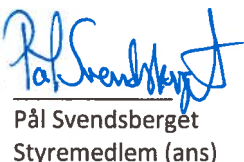

Marianne E. Johnsen
Styreleder

Geir Bergskaug
Nestleder

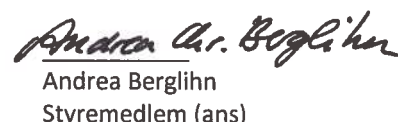

Aase Marthe J. Horrigmo
Styremedlem

Janne Nystøl
Styremedlem

Tore Askildsen
Styremedlem

Pål Svendsberget
Styremedlem (ans)

Trym Dalene
Styremedlem (ans)

Andrea Berghlin
Styremedlem (ans)

Hans Antonsen
Adm. direktør

(ans = ansatt representant)

KILDEN

TEATER- OG KONSERTHUS FOR SØRLANDET IKS

ÅRSREGNSKAP 2017

22. mars 2018

ÅRSREGNSKAP

	Note	Regnskap 2017	Budsjett 2017	Regnskap 2016
Driftsinntekter				
Salgs- og leieinntekter	3	44 118 047	41 000 000	40 917 394
Refusjon momskompensasjon	3	7 151 662	5 600 000	7 498 624
Overføring fra eierkommuner	3	59 758 000	62 100 000	58 834 992
Overføring fra staten	3	116 300 000	116 300 000	114 365 004
Refusjon NAV	3	6 200 842	800 000	5 757 750
Andre inntekter	3	8 820 355	5 000 000	4 575 000
Sum driftsinntekter		242 348 906	230 800 000	231 948 765
Driftsutgifter				
Lønn og sosiale utgifter	2, 4 og 6	160 840 590	151 300 000	154 300 052
Premieavvik, inkl AGA	4 og 6	(1 399 546)	200 000	996 865
Forbruksvarer og tjenester	4	67 258 317	68 500 000	72 716 298
Avskrivninger	4 og 11	37 693 341	36 200 000	36 789 709
Sum driftsutgifter		264 392 701	256 200 000	264 802 924
BRUTTO DRIFTSRESULTAT		(22 043 795)	(25 400 000)	(32 854 160)
Renteutg og låneomkostninger	5	498 493	1 200 000	334 149
Avdrag på lån	5 og 11	3 500 000	9 600 000	3 500 000
Renteinntekter	7	1 119 474	600 000	1 200 538
Resultat eksterne finansieringstransaksjoner		(2 879 019)	(10 200 000)	(2 633 611)
Motpost avskrivninger	4 og 11	37 693 341	36 200 000	36 789 709
NETTO DRIFTSRESULTAT		12 770 526	600 000	1 301 938
Korrigert slik				
Bruk av disposisjonsfond		-	200 000	0
Bruk av bundet driftsfond		-	4 200 000	-
Sum bruk avsetninger		-	4 400 000	0
Avsatt disposisjonsfond	8	12 770 526	5 000 000	1 301 938
SUM OVERFØRT/AVSATT		12 770 526	600 000	1 301 938
REGNSKAPSMESSIG RESULTAT		(0)	(0)	-

INVESTERINGSREGNSKAP

	Note	Regnskap 2017	Budsjett 2017	Regnskap 2016
Investeringsutgifter				
Lønn og sosiale utgifter		-	-	-
Utgifter bygg, anlegg og kunst	4	2 132 637	6 250 000	23 172 699
Ekstraordinære avdrag byggelån		-	-	-
Avsatt til disp.fond		-	-	-
Avsatt til investeringsfond	8	14 260 373	-	-
Utlån ansatte		-	-	-
Aksjer og andre andeler	9	262 442	-	1 983 884
Inndekking av tidl.års underskudd	13	435 174	-	-
SUM FINANSIERINGSBEHOV		17 090 628	6 250 000	25 156 583
Finansiering				
Salgsinntekter		-	-	-
Statlige overføringer		-	-	-
Andre overføringer	3	16 687 000	-	4 172 000
Avdrag på utlån	3	27 564	-	21 670
Salg av aksjer og andeler		-	-	108 805
Diverse refusjoner (momskomp)	3	376 063	1 250 000	536 246
Bruk av disposisjonsfond		-	5 000 000	19 882 688
Bruk av investeringsfond		-	-	0
SUM FINANSIERING		17 090 628	6 250 000	24 721 409
UDEKKET / UDISPONERT		0	-	435 174

	Note	Regnskap 2017	Regnskap 2016	Regnskap 2015
EIENDELER				
Anleggsmidler				
Faste eiendommer og anlegg	11	1 476 539 692	1 512 229 337	1 526 468 162
Inventar, utstyr og andre midler	11	22 467 554	22 338 613	21 716 798
Pensjonsmidler	6	101 805 274	97 217 627	90 056 807
Aksjer og andeler	9	2 246 326	1 983 884	43 197
Utlån ansatte	11	258 720	286 284	307 954
Sum anleggsmidler		1 603 317 565	1 634 055 744	1 638 592 917
Omløpsmidler				
Kasse/bankinnskudd	7	60 706 412	55 851 706	46 145 663
Premieavvik (akkumulert)	6	3 933 983	2 534 437	3 531 302
Offentlig etater (mva-komp/sykepenges)	10	2 549 144	3 060 538	4 368 086
Utlån ansatte	10	190 062	308 411	641 237
Andre fordringer (kunder, årsoppgjør og andre utgifter)	10	4 011 884	1 775 296	1 387 956
Sum omløpsmidler		71 391 484	63 530 389	56 074 244
SUM EIENDELER		1 674 709 050	1 697 586 133	1 694 667 160
GJELD OG EGENKAPITAL				
Egenkapital				
Disposisjonsfond	8	12 870 525	99 999	18 680 750
Investeringsfond	8	14 260 373	0	0
Udekket i investeringsregnskap	13	-	(435 174)	0
Kapitalkonto	14	1 497 634 564	1 525 077 078	1 527 324 827
Endring i regnskapsprinsipper	14	(2 906 235)	(2 906 235)	(2 906 235)
Sum egenkapital		1 521 859 228	1 521 835 668	1 543 099 341
Langsiktig gjeld				
Pensjonsforpliktelser	6	96 684 265	96 479 930	95 269 354
Langsiktig gjeld	5	9 000 180	12 500 180	16 000 180
Sum langsiktig gjeld		105 684 445	108 980 110	111 269 534
Kortsiktig gjeld				
Leverandørgjeld	10	8 346 425	9 279 397	4 934 913
Offentlig gjeld og feriepenges	10	18 560 301	17 750 587	21 797 132
Tilbakebetaling mva-komp	10	94 514	23 617 354	0
Annen kortsiktig gjeld	10	20 164 136	16 123 017	13 566 240
Sum kortsiktig gjeld		47 165 376	66 770 355	40 298 285
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		1 674 709 050	1 697 586 133	1 694 667 160

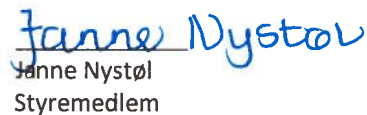

Kristiansand, 22. mars 2018

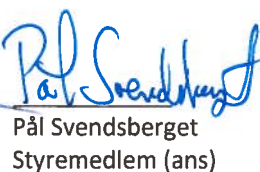

Marianne E. Johnsen
Styreleder

Geir Bergskaug
Nestleder

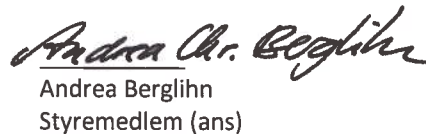

Aase Marthe J. Horrigmo
Styremedlem

Janne Nystøl
Styremedlem

Tore Askildsen
Styremedlem

Pål Svendsberget
Styremedlem (ans)

Trym Dalene
Styremedlem (ans)

Andrea Berglihn
Styremedlem (ans)

Hans Antonsen
Adm. direktør

(ans = ansatt representant)

KILDEN

TEATER- OG KONSERTHUS FOR SØRLANDET IKS

NOTER TIL ÅRSREGNSKAP 2017

22. mars 2018

Note 0 Regnskapsprinsipper

Regnskapet er ført i henhold til forskrift om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper av 1999.

Regnskapet er basert på et finansielt orientert system med hovedvekt på anskaffelse og anvendelse av midler til drift og investering med tilhørende finansiering av disse aktivitetene. Resultatet vises i form av endring av arbeidskapitalen (omløpsmidler minus kortsiktig gjeld).

Regnskap og budsjett er utarbeidet etter anordningsprinsippet. Som hovedregel skal utgifts- og utbetalingsarter (inntektsarter) regnskapsføres i bevilgningsregnskapet på transaksjonstidspunktet. Dette innebærer, som eksempel, at ved kjøp av tjenester skal utgiften regnskapsføres når tjenesten er utført. For øvrig vises det til prinsipper utarbeidet at Foreningen for god kommunal regnskapsskikk (GKRS).

Kasse og bankbeholdninger er oppført med virkelige beløp. Kortsiktige fordringer er oppført til pålydende.

Avdrag på lån utgiftsføres i driftsregnskapet. Ekstraordinære avdrag føres i investeringsregnskapet. Kortsiktig og langsiktig gjeld er oppført til pålydende.

Eiendeler og gjeld er vurdert i samsvar med regnskapsforskriftens § 8 (bokført til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi). Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Aksjer er oppført til anskaffelseskost. Nedskrivning foretas til virkelig verdi dersom dette er påkrevd.

Ihht skatteloven § 2-32 anses ikke selskapet som skattepliktig.

Note 1 Eiere

Eierfordelingen er som følgende:

Kristiansand kommune	60 %
Vest-Agder fylkeskommune	25 %
Aust-Agder fylkeskommune	12 %
Grimstad kommune	3 %

Kilden har en andelskapital pålydende kr 100 000,-, som er betalt inn av Kristiansand kommune og Vest-Agder fylkeskommune.

Note 2 Årsverk, antall ansatte, godtgjørelser og ytelser administrerende direktør

Årsverk

Kilden hadde pr. 31.12 totalt 187,3 årsverk fordelt på 209 ansatte (faste).

Styret

Det er totalt utbetalt kr 428 000 i styregodtgjørelse. Styrets leder har mottatt kr 208 000, nestleder kr 37 000 og øvrige styremedlemmer i gjennomsnitt ca. kr 20 000 basert på oppmøte.

Godtgjørelse til revisor

Kilden benytter Agder Kommunerevisjon IKS som revisor. For 2017 er det utbetalt totalt kr 175 000 i honorar, fordelt slik:

	2017	
	Drift	Investering
Lovpålagt revisjon inklusive teknisk bistand	165 000	0
Andre attestasjonstjenester og bistand	10 000	
Sum	175 000	0

Ytelser administrerende direktør

	2017
Lønn (brutto utbetalt)	1 096 000
Annet (telefon og avis)	7 000
Pensjon (Innskudd SB1)	162 000
Sum	1 265 000

Note 3 Drifts- og investeringsinntekter

I tabell under vises en detaljert oversikt over selskapets inntekter (avrundet til 1000) pr. 31.12;

	2017	
	Drift	Investering
Statlig støtte	116 300 000	0

Fylkeskommunal støtte:

- Aust Agder	5 303 000	0
- Vest Agder	17 003 000	0

Kommunal støtte:

- Kristiansand	35 578 000	16 687 000
- Grimstad	1 154 000	0
- Arendal	720 000	0

Momskompensasjon	7 152 000	376 000
------------------	-----------	---------

Avgiftspliktig salg av varer og tjenester	11 482 000	0
---	------------	---

Avgiftsfritt salg (billetter, billettavgift, leie lokal, annet)	30 939 000	0
---	------------	---

Reklame/Sponsor	1 698 000	0
-----------------	-----------	---

Refusjon NAV:

- Syke- og foreldrepengerefusjon	6 045 000	0
----------------------------------	-----------	---

- Andre refusjoner NAV	156 000	0
------------------------	---------	---

Andre overføringer/refusjoner:

- Cultiva	4 100 000	0
-----------	-----------	---

- Sparebanken Sørs gavefond	600 000	0
-----------------------------	---------	---

- Andre (NKR, gaveforstreking, mm)	4 120 000	0
------------------------------------	-----------	---

Avdrag lån	0	28 000
------------	---	--------

Sum inntekter	242 349 000	17 091 000
----------------------	--------------------	-------------------

Note 4 Drifts- og investeringsutgifter

I tabell under vises en detaljert oversikt over selskapets utgifter (avrundet til 1000) pr. 31.12;

	2017	
	Drift	Investering
Lønnsutgifter	134 157 000	0
Sosiale utgifter	26 683 000	0
Premieavvik inkl. akku. amortisering (pensjon)	-1 400 000	0
Forbruksvarer, tjenester og annet:		
- Forbruksmaterieell og varer	20 466 700	0
- Inventar og utstyr	5 630 000	0
- Forvaltning, drift og vedlikehold	12 899 000	0
- Konsulenttjenester	21 073 000	0
Betalt merverdiavgift	7 152 000	376 000
Avskrivninger	37 693 000	0
Tap på fordringer	38 000	
Investeringer i inventar og utstyr	0	1 657 000
Investeringer i transportmidler	0	100 000
Dekning av tidligere års udekket	0	435 000
Egenkapitalinnskudd	0	262 000
Sum	264 393 000	2 830 000

Note 5 Langsiktig gjeld og renter

Det ble i 2010 tatt opp et byggelån i Kommunalbanken på kr 317 millioner. Dette var et likviditetslån i påvente av de årlige tilskuddene fra KUD til investeringsprosjektet Kilden. Tilskuddene fra KUD på totalt kr 408 millioner kommer i andeler hvert år, med siste andel i 2015.

I forbindelse med påbygg av ny 5. etasje i 2014 ble det vedtatt at deler av tilskuddet fra KUD (investering) skulle benyttes som finansieringen av påbygget og at innfrielse av byggelånet ble endret fra 2015 til 2021.

Det ble betalt et avdrag på byggelån på kr 3,5 millioner i 2017 ihht låneavtale. Gjenstående byggelånet pr 31.12 er på totalt ca. kr 9,0 millioner og er regnskapsført som langsiktig gjeld. Årets renteutgifter på kr 0,5 millioner, er ført i driftsregnskapet i samsvar med forskrift om årsregnskap og årsberetning og god kommunal regnskapsskikk.

Note 6 Selskapets pensjonsordning

Kilden har pensjonsordninger for sine ansatte i Sparebank 1 (SB1), Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens Pensjonskasse (SPK) samt Avtalefestet pensjon (AFP).

1.juli 2016 etablerte Kilden ny midlertidig pensjonsordning basert på Lov om innskuddspensjon for alle fast og midlertidig ansatte i Kilden. Ordningen er etablert hos SB1. Ansatte med individuelle rettigheter i SPK, opprettholdt sine rettigheter her inntil videre. Ansatte som på grunn av sykemelding eller delvis uførhet ikke kvalifiserer til medlemskap i ny ordning, blir stående i gammel ordning inntil de er kvalifisert for opptak. Ansattes opptjente pensjonsrettigheter i gammel ordning (ytelse), uførepensjon og etterlattepensjon ble på samme tidspunkt flyttet fra DNB Liv til KLP.

Pensjonsordning i SB1

Innskuddsbasert ordning innebærer at Kilden betaler et månedlig innskudd til den ansattes pensjonskonto. Innskuddet fastsettes på basis av lønn. For lønn mellom 1G og 7G innbetales et innskudd på 7 % av lønn og for lønn mellom 7G og 12G innbetales 25,1 %. De ansatte kan selv velge risikoprofil med hensyn til forvaltning av pensjonskontoen. Ved død tilfaller pensjonskontoen de etterlatte. Ved overgang til ny ordning ble det innført en kompensasjonsordning for ansatte som fikk et beregningsmessig tap som følge av overgangen. Ansatte over 60 år per 1. juli 2016 sikres et samlet pensjonsnivå tilsvarende gammel ordning, i form av en driftspensjon. Beregningene foretas på faktisk fratredelsestidspunkt og driftspensjonen utbetales livsvarig.

Pensjonsordning i KLP

Frem til 1. juli 2016 ble de løpende pensjonskostnadene knyttet til selskapets pensjonsordning (ytelse) ført i driftsregnskapet. 1.juli 2016 ble det etablert en ny midlertidig pensjonsordning (innskudd). Oppsatte rettigheter ble fra samme dato flyttet fra DNB Liv til KLP. Rettighetene inngår i en lukket fellesordning og er tilpasset et gjennomsnittsnivå basert på beregninger av netto pensjonskostnad. Forskjellen mellom betalt premie og netto pensjonskostnad utgjør premieavviket, som igjen gir resultateffekt. Basert på selskapets vedtatte amortiseringstid (10 år frem til 2014 og 7 år fra 2015), vil premieavviket i sin helhet komme som inntekt/utgift i driftsresultatet (inntekt på kr 1 594 229,- i 2017) og deretter som amortiseringstidens andel, inntekt/utgift (utgift på kr 227 757,- de kommende syv år).

Avsatte pensjonsmidler dekker de fremtidige estimerte pensjonsforpliktelser i Kilden (overdekning på Kr. 4 488 000,- eks AGA).

Årets netto pensjonsutgifter (KLP)	2017
	(avrundet)
Nåverdi årets pensjonsopptjening	282 000
Renteutgifter av påløpt pensjonsforpliktelse	3 773 000
Brutto pensjonsutgifter	4 055 000
Forventet avkastning pensjonsmidler	-4 390 000
Netto pensjonskostnad	-335 000
Administrasjonsutgifter	308 000
Amortisering premieavvik (sum)	368 000
Netto pensjonsutgifter inkludert administrasjonsutgifter	341 000
Beregnet premieavvik	
Innbetalt pensjonspremie inkludert administrasjonsutgifter	1 567 000
Administrasjonskostnad/Rentegaranti	-308 000
Netto pensjonsutgifter inkludert administrasjonsutgifter	335 000
Premieavvik eksl AGA	1 594 000
Pensjonsforpliktelse (gjeld)	
Pensjonsforpliktelse 01.01	96 571 000
Årets pensjonsopptjening	282 000
Renteutgifter av påløpt pensjonsforpliktelse	3 773 000
Utbetalte pensjoner	-1 547 000
Pensjonsforpliktelse 31.12. uten estimatavvik	99 079 000
Amortisering estimatavvik – forpliktelse	-1 762 000
Brutto pensjonsforpliktelse. UB 31.12 – estimat	97 317 000
Gjenstående amortisering – forpliktelser	0
Brutto pensjonsforpliktelse. UB 31.12 – estimat, full amortisering	97 317 000
Pensjonsmidler (eiendeler)	
Pensjonsmidler 01.01	97 218 000
Pensjonspremie inkludert administrasjonsutgifter	1 259 000
Årets forventede avkastning	4 390 000
Årets utbetaling av pensjon	-1 547 000
Pensjonsmidler 31.12 uten estimatavvik	101 320 000
Amortisering estimatavvik – midler	485 000
Brutto pensjonsmidler. UB 31.12 – estimat	101 805 000
Gjenstående amortisering – pensjonsmidler	0
Brutto pensjonsmidler UB 31.12 - est. full amortisering	101 805 000
Estimert over/underdekning pr 31.12	4 488 000
Arbeidsgiveravgift	633 000
Estimert over/underdekning pr 31.12, inkludert arbeidsgiveravgift	5 121 000
Forutsetninger ved beregning av pensjonsforpliktelser	
Forventet avkastning	4,50 %
Diskonteringsrente	4,00 %
Forventet lønnsvekst	2,97 %
Forventet pensjonsregulering	2,97 %
Antall aktive/oppsatte	6/286
Antall pensjonister	30

Pensjonsordning i SPK

Kildens pensjonsordning i SPK skiller seg fra andre ordninger i forhold til fondsoppbygging. SPK forvalter ikke kapitalen som dannes gjennom innbetalt premie. Som følge av dette er det ikke mulig å foreta en aktuarberegning for å tilkjenne ordningens premieavvik, pensjonsforpliktelse og pensjonsmidler. Ordningen gjelder for 15 av selskapets ansatte.

AFP

Kildens ansatte deltar i AFP-ordning som gir deltakerne en pensjonsytelse som er et livsvarig påslag til den ordinære pensjonsordningen, og som utbetales tidligst fra 62 år. Det er en rekke vilkår som må være oppfylt for at en ansatt har rett til AFP. AFP-ordningen er en ytelsesbasert flerforetakspensjonsordning og finansieres gjennom premier som fastsettes som en prosent av lønn. Foreløpig foreligger ingen pålitelig måling og allokering av forpliktelse og midler i ordningen. Regnskapsmessig blir ordningen behandlet som en innskuddsbasert pensjonsordning hvor premiebetalingen kostnadsføres løpende, og ingen avsetninger foretas i regnskapet.

Note 7 Kasse/Bankinnskudd/Renteinntekter

Kildens kasse/bankinnskudd utgjør per 31.12 totalt kr **60 706 000,-** (se detaljer i tabell under). Av dette er kr 5 101 000,- plassert på egen skattetrekkkonto. Bankinnskuddene er plassert i Sparebanken Sør og SR-Bank.

	2017			
	Totalt	Kilden	SR-Bank	Sparebanken Sør
Bankinnskudd	48 469 000	0	26 919 000	18 321 000
Skattetrekk	5 060 000	0	5 060 000	0
Leietaker	10 334 000	0	10 334 000	0
Kasse	72 000	72 000	0	0
Sum	60 706 000	72 000	42 313 000	18 321 000

Årets renteinntekter på totalt kr **1 119 000,-** er ført i driftsregnskapet. Dette i samsvar med forskrift om årsregnskap og årsberetning og god kommunal regnskapskikk.

Note 8 Fond (disposisjon og investering)

Kildens fond utgjør pr 31.12 totalt kr **27 131 000**. Tabell under viser en oversikt (avrundet) over fondene:

DISPOSISJONSFOND	2017			
	Saldo 01.01	Avsatt til fond	Bruk av fond	Saldo 31.12
Disposisjonsfond andelskapital eierne	100 000	0	0	100 000
Disposisjonsfond Kilden	0	8 175 000	0	8 175 000
Disposisjonsfond Musikal2020	0	4 000 000	0	4 000 000
Disposisjonsfond Pensjon *	0	596 000	0	596 000
Sum alle fond	100 000	12 771 000	0	12 871 000
INVESTERINGSFOND	Saldo 01.01	Avsatt til fond	Bruk av fond	Saldo 31.12
Investeringsfond FDVU	0	12 260 000	0	12 260 000
Investeringsfond Foajé	0	2 000 000	0	2 000 000
Sum alle fond	0	14 260 000	0	14 260 000

*) Pensjon (inndekning til bruk mot tidligere års akkumulert amortisering inkl. AGA)

Note 9 Aksjer og andeler

Kildens aksjer og andeler utgjør per 31.12 totalt kr **2 246 000**. Det er i løpet av året kjøpt andeler (egenkapitaltilskudd i KLP) for 262 000 (se detaljer i tabell under).

Aksjer og andeler	2017			
	Saldo 01.01	Salg	Kjøp	Saldo 31.12
Aksjer	0	0	0	0
Andeler	1 984 000	0	262 000	2 246 000
Sum alle fond	1 984 000	0	262 000	2 246 000

Note 10 Kortsiktige fordringer og gjeld

Kildens kortsiktige fordringer utgjør pr 31.12 totalt kr **6 751 000,-** og kortsiktig gjeld utgjør kr **47 165 000,-** Tabell under viser en detaljert oversikt over fordringene (avrundet):

Kortsiktig fordringer	2017
Forskuddsbaserte utgifter	73 000
Lån ansatte	190 000
Andre fordringer (kunder, årsoppgjør, mm)	3 939 000
Offentlig etater (mva-komp/sykepenges)	2 549 000
Sum	6 751 000

Kortsiktig gjeld	2017
Pensjon (avregning ny leverandør)	726 000
Leverandørgjeld	8 346 000
Leietakerkonto	8 617 000
Krav Skatt Sør (renter)	94 000
Skattetrekk	5 060 000
Avsatte feriepenger	13 501 000
Arbeidsgiveravgift	5 836 000
Annet gjeld (gavekort, div kreditor mm.)	4 985 000
Gjeld	47 165 000

Note 11 Anleggsmidler og varige driftsmidler

Anleggsmidler føres i balansen som eiendeler til anskaffelseskost. For å bli vurdert som investering, må anskaffelsen ha en økonomisk levetid på minst 3 år, samt ha en anskaffelseskost på minst kr 100.000. Avskrivninger føres både i driftsregnskapet og balansen. I driftsregnskapet føres avskrivninger som en driftsutgift med en motpost før netto driftsresultat. Netto driftsresultat påvirkes således ikke av avskrivningene. Tabell under viser en detaljert oversikt over driftsmidler:

Driftsmidler	Ansk.kost 01.01	Tilgang i året	Ordinære avskr.	Akk av- og nedskr.	Bokført verdi 31.12	Avskr. sats
Bygninger og anlegg (Kilden)	1 552 690 246	-	31 100 157	155 383 116	1 366 206 973	2 %
Anlegg (sceneteknisk)	91 789 757	-	4 589 488	13 640 120	73 560 149	5 %
Tomt (Sjølystveien)	35 914 732	-	0	-	35 914 732	0 %
Tomt (Tauleveien)	857 817	-	0	-	857 817	0 %
Inventar og utstyr	15 194 918	2 032 637	1 519 493	5 463 791	10 244 271	10 %
Datautstyr/bygg Fjæreheia	7 351 148	-	437 585	5 163 224	1 750 339	5 %
Transportmiddel	466 179	100 000	46 618	46 618	472 943	10 %
Kunst (Kilden)	10 000 000	-	0	-	10 000 000	0 %
Sum driftsmidler	1 714 264 797	2 132 637	37 693 341	179 696 869	1 499 007 224	

Årets tilgang avskrives ikke før neste år

Øvrige anleggsmidler	Bokført verdi 01.01	Tilgang i året	Avgang i året	Bokført verdi 31.12
Utlån	286 284	-	27 564	258 720
Aksjer og andeler *	1 983 884	262 442	-	2 246 326
Pensjon	97 217 627	4 587 647	-	101 805 274
Sum	99 487 795	4 850 089	27 564	104 310 320

*) Tilgang: Egenkaptaltinskudd KLP

Utlån av egne midler (langsiktig gjeld) føres som en finansieringsutgift i investeringsregnskapet. Mottatte avdrag/renter føres som finansiering.

Note 12 Endring i arbeidskapital

Arbeidskapitalen (omløpsmidler – kortsiktig gjeld) ble i 2017 økt med **kr 27 466 000**. Tabellen under viser en oppstilling over balanse, drifts- og investeringsregnskapet, og endringen (reduksjon/økning) arbeidskapital.

Balanseregnskapet:	31.12.2017	31.12.2016	Endring
Omløpsmidler	71 391 484	63 530 389	
Kortsiktig gjeld	47 165 376	66 770 355	
Arbeidskapital	24 226 108	-3 239 966	27 466 074

Drifts- og investeringsregnskapet	Beløp	Sum
Anskaffelse av midler:		
Inntekter driftsregnskap	242 348 906	
Inntekter investeringsregnskap	17 063 063	
Innbet. ved eks. finanstrans.	1 147 038	
Sum anskaffelse av midler	260 559 007	260 559 007
Anvendelse av midler:		
Utgifter driftsregnskap	226 699 360	
Utgifter investeringsregnskap	2 132 637	
Utbet. ved ekst. finanstrans.	4 260 935	
Sum anvendelse av midler	233 092 933	233 092 933
Anskaffelse - anvendelse av midler		27 466 074
Endring ubrukte lånemidler (økning+/reduksjon-)		-
Endring arbeidskapital i drifts- og investeringsregnskap		27 466 074
Endring arbeidskapital i balansen		27 466 074
Differanse (reduksjon/økning)		-

Note 13 Egenkapital og opplysninger om egenkapitalkontoer

Spesifikasjon over regnskapsmessig inndekking av tidligere års udekket (underskudd) i investering.

Regnskapsmessig merforbruk	Budsjett 2017	Regnskap 2017
Tidligere opparbeidet udekket	0	(435 174)
Årets avsetning til inndekking	0	435 174
Nytt udekket i regnskapsåret	0	0
Totalt udekket til inndekking	0	0

Note 14 Spesifikasjon av kapitalkonto og endring av regnskapsprinsipper

Den totale egenkapitalen har blitt økt med totalt kr 24 000. Årets avsetning har bidratt med en økning på kr. 27 466 000 (inkl dekning av udekket i investering) og bevegelse på kapitalkonto med en nedgang på kr 27 442 000.

1.1. Balanse (underskudd i kapital)		1.1 Balanse (kapital)	1 525 077 078
Debetposter i året:		Kreditposter i året:	
Av- og nedskrivning av fast eiendom og anlegg	35 689 645	Aktivering av fast eiendom og anlegg	-
Av- og nedskrivning av utstyr, maskiner, transp.m.	2 003 696	Aktivering av utstyr, maskiner og transport	2 132 637
Endring av pensjonsforpliktelse	204 335	Endring av pensjonsmidler	4 587 647
Bruk av lånemidler	-	- Avdrag eksterne lån	3 500 000
Salg aksjer og andeler	-	- Kjøp aksjer og andeler	262 442
Nedskrivning av aksjer og andeler	-	- Oppskrivning av aksjer og andeler	-
Avdrag på utlån	27 564	Utlån	-
31.12 Balanse (kapital)	1 497 634 564	31.12 Balanse (undersk. i kapital)	-
SUM DEBET	1 535 559 804	SUM KREDIT	1 535 559 804

Endring av regnskapsprinsipper i driftsregnskapet per 31.12:

Endring i prinsipp 1.1	(2 906 235)		
Bruk	-	Tilført	-
		- Endring i prinsipp 31.12	(2 906 235)

Note 15 Garantiansvar

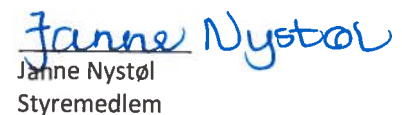
Kilden har ikke avgitt noen økonomiske garantier, verken overfor private, firmaer eller offentlige virksomheter.

Kristiansand, 22. mars 2018

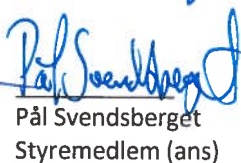

Marianne E. Johnsen
Styreleder

Geir Bergskaug
Nestleder

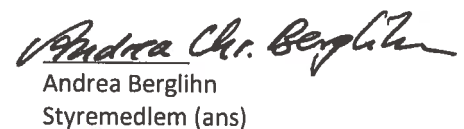

Aase Marthe J. Horrigmo
Styremedlem

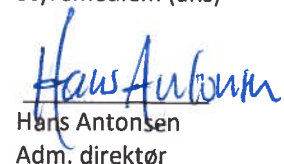

Janne Nystøl
Styremedlem

Tore Askildsen
Styremedlem

Pål Svendsberget
Styremedlem (ans)

Trym Dalene
Styremedlem (ans)

Andrea Berglihn
Styremedlem (ans)

Håns Antonsen
Adm. direktør

(ans = ansatt representant)

Til representantskapet i Kilden Teater- og Konserthus for Sørlandet IKS

REVISORS BERETNING FOR 2017

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Kilden Teater- og Konserthus for Sørlandet IKS som viser et netto driftsresultat på kr 12 770 526 og et regnskapsmessig mer-/mindreforbruk forbruk på kr 0. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2017, driftsregnskap og investeringsregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av selskapets finansiell stilling per 31. desember 2016, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov om interkommunale selskaper, forskrift om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av informasjon i selskapets årsrapport, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og særregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

AGDER KOMMUNEREVISJON IKS

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov om interkommunale selskaper, forskrift om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på særregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir en dekkende fremstilling.

Vi kommuniserer med dem som har overordnet ansvar for styring og kontroll, om blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om budsjett

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at de disposisjoner som ligger til grunn for årsregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpene i årsregnskapet stemmer med regulert særbudsjett.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Kristiansand 22. mars 2018

Monica H. Smith-Tønnessen
Statsautorisert revisor

Reglement for møtegodtgjøring til folkevalgte

Sist endret i bystyrets møte 09.12.2015

Endringer i reglementets satser gjelder fra 1. januar 2018

§ 1 - Reglementets omfang

1. Dette reglementet gjelder kommunale tillitsvalgte.
2. Med kommunal tillitsvalgt menes et direkte valgt medlem av bystyret, formannskap, kommunalutvalg, hovedutvalg, eller en person som er medlem av et annet kommunalpolitisk organ. I tillegg omfattes verv i organer utenfor kommunen hvor vedkommende er valgt av kommunen som kommunens representant, f.eks. statlige eller private virksomheter.
3. Statlige, private og andre verv faller utenom reglene for godtgjørelse. Dersom representant oppnevnt av kommunen i andre enn kommunale organer ikke mottar godtgjørelse fra vedkommende organ, har den tillitsvalgte rett på godtgjøring fra kommunen. Ordføreren kan i særlige tilfeller i tillegg fastsette at det skal utbetales honorar i henhold til vedtatte satser for oppdrag som faller utenfor reglementet. Det forutsettes at faste utvalg har sine egne budsjetter for møtegodtgjørelse og tapt arbeidsfortjeneste.
4. Tillitsvalgte som mottar uførepensjon eller andre ytelser som kan komme i konflikt med godtgjørelsene, plikter å melde fra om dette til NAV.
5. Ingen kan motta godtgjørelse ut over 100 % stilling.
6. De tillitsvalgte er selv ansvarlige for å sende regning for tapt arbeidsfortjeneste, utgift til omsorgsarbeid, bilgodtgjørelse og reiser til sekretariatet for det utvalg godtgjøringen gjelder. Fast årlig godtgjøring og møtegodtgjøring utbetales automatisk fra vedkommende sekretariat. Fast godtgjørelse til ordfører, varaordfører, medlemmer i formannskap, kommunalutvalg og hovedutvalg utbetales hver måned. For øvrige utvalg utbetales fast årsgodtgjørelse en gang pr. år. Møtegodtgjørelse og reiseutgifter utbetales 2 ganger pr. år.
7. Fremmøtebeløp for en enkelt sak settes til en halvdel av møtegodtgjørelsen.
8. Godtgjøring til representanter som på vegne av organisasjoner eller grupper tiltrer kommunale utvalg med tale- og forslagsrett, avgjøres av valg- og honorarkomiteen og dekkes av det organ der vedkommende tiltrer.
(Oppfølging av bystyrevedtak 24.01.07 – presisering.)

§ 2 - Fast årlig godtgjøring

Grunnbeløp og representanttillegg

Lønnsnivå «A» settes til kr. 1 232 080,- (ordfører) overtid bortfaller.

Lønnsnivå «B» settes til 85% av A = kr. 1 047 268,- (varaordfører) overtid bortfaller.

Lønnsnivå «C» settes til 75% av A = kr. 924 060,-

Lønnsnivå A justeres 1. januar hvert år etter kommunesektorens generelle oppgjørs siste års vekst.

Ordfører:

Godtgjøring til ordfører, lønnsnivå A f.t. kr 1 232 080,- pr. år.

Godtgjørelsen dekker også arbeidet i bystyret og øvrige utvalg.

Varaordfører:

Godtgjøring til varaordfører, lønnsnivå B, f.t. 1 047 268,- pr. år.

Godtgjørelsen dekker også arbeidet i bystyret og øvrige utvalg.

Opposisjonen

Gruppeleder av det største opposisjonspartiet: Lønnsnivå C, med forutsetning av at denne innehar verv som gruppeleder, formannskap og kommunalutvalg – samt at dette også skal dekke deltakelse i bystyre og øvrige utvalg.

Gruppeleder:

Til frikjøp av gruppelederne får partiene i bystyret et grunnbeløp på 18 % av lønnsnivå C med tillegg av 2 % pr. eget bystyremedlem, maksimum 34 %.

Godtgjørelsen dekker også arbeidet i bystyret. Nye grupper som etableres i valgperioden får ikke støtte.

Medlem formannskap:

Godtgjøring til medlemmer formannskap, 20 % av lønnsnivå C, f.t. kr. 184 812,- pr. år.

Medlem kommunalutvalg:

Godtgjøring til medlemmer kommunalutvalg, 10 % av lønnsnivå C, f.t. kr. 92 406,- pr. år.

By- og miljøutvalget:

Leder frikjøpes med 50 % av lønnsnivå C, f.t. kr. 462 030,-

Medlemmer frikjøpes med 30 % av lønnsnivå C, f.t. kr. 277 218,-

Leder øvrige hovedutvalg:

Lederne av oppvekststyret, helse- og sosialstyret, kulturstyret frikjøpes med 30 % av lønnsnivå C, f.t. kr. 277 218,- pr. år.

Medlem øvrige hovedutvalg:

Godtgjøring til medlemmer hovedutvalg, 1,5 % av lønnsnivå C, f.t. kr 13 861,- pr. år.

I tillegg tapt arbeidsfortjeneste og møtegodtgjørelse.

Tillegg nestleder hovedutvalg:

Tillegg til nestleder hovedutvalg, 1,5 % av lønnsnivå C, f.t. kr. 13 861,- pr. år.

I tillegg tapt arbeidsfortjeneste og møtegodtgjørelse.

Andre styrer, nemnder, utvalg og råd:

Godtgjøring leder, 0,75 % av lønnsnivå C, f.t. kr. 6 930,- pr. år.

Øvrige medlemmer, kun møtegodtgjørelse.

I tillegg tapt arbeidsfortjeneste.

Befaringer:

Separate befaringer honoreres etter vanlige møtesatser.

I tillegg tapt arbeidsfortjeneste.

Havnestyret og kontrollutvalget godtgjøres på følgende måte:

Leder havnestyret: frikjøpes med 20 % av lønnsnivå C, f.t. kr. 184 812,- pr. år.

Leder kontrollutvalget: 20 % av lønnsnivå C, f.t. kr. 184 812,- pr. år.

Medlem:

Godtgjøring til medlemmer, 1,5 % av lønnsnivå C, f.t. kr. 13 861,- pr. år.

I tillegg tapt arbeidsfortjeneste.

Tillegg leder (unntatt kontrollutvalgslederen):

Godtgjøring til leder, 2,5 % av lønnsnivå C, f.t. kr. 23 102,- pr. år.

I tillegg tapt arbeidsfortjeneste.

Tillegg nestleder:

Godtgjøring til nestleder, 0,75 % av lønnsnivå C, f.t. kr. 6 930,- pr. år.

I tillegg tapt arbeidsfortjeneste.

Pensjonskassens styre har vedtatt egne regler for godtgjøring.

Generelt:

1. Tapt arbeidsfortjeneste gis ikke uten i særlige tilfeller til tillitsvalgte med mer enn 50 % frikjøp. Frikjøpet av by- og miljøutvalgets leder, nestleder og medlemmer inkluderer tapt arbeidsfortjeneste og møtegodtgjørelse for ordinære møter.
2. a) Faste årsbeløp avkortes forholdsvis om den tillitsvalgte er fraværende mer enn 10 % av møtene og dette ikke dokumenteres med egenmelding/legeattest ved sykdom, omsorgspermisjon, pappapermisjon eller pålagt politisk arbeid.
2. b) For medlemmer av formannskapet, kommunalutvalget og by- og miljøutvalget skal det ved fravær mer enn 10 % av møtene trekkes samme beløp for hvert møte som varamedlemmer har i møtegodtgjørelse (0,25% av kr. 1 232 080,-, f.t. kr. 3 080,-).
3. Feriepenger kommer ikke i tillegg til den faste godtgjøringen.
4. Hvis et utvalg ikke har hatt møter i løpet av året, utbetales ikke fast årsgodtgjøring.
5. Årsgodtgjøring utbetales ved årets slutt (i desember).

§ 3 - Møtegodtgjøring

Bystyret:

Pr. møte gis en godtgjørelse på 0,2 % av lønnsnivå A, f.t. kr. 2 464,-.

I tillegg tapt arbeidsfortjeneste.

Ovennevnte godtgjørelse pr. møte gjelder ikke ordfører, varaordfører og gruppeledere.

Varamedlem formannskap:

Pr. møte gis en godtgjørelse på 0,25 % av lønnsnivå A, f.t. kr. 3 080,-.

I tillegg tapt arbeidsfortjeneste.

Varamedlem kommunalutvalg:

Pr. møte gis en godtgjørelse på 0,25 % av lønnsnivå A, f.t. kr. 3 080,-.

I tillegg tapt arbeidsfortjeneste.

Medlemmer hovedutvalg (unntatt by- og miljøutvalget og kommunalutvalget):

Pr. møte gis en godtgjørelse på 0,2 % av lønnsnivå A, f.t. kr. 2 464,-.

I tillegg tapt arbeidsfortjeneste.

Varamedlem hovedutvalg:

Pr. møte gis en godtgjørelse på 0,25 % av lønnsnivå A, f.t. kr. 3 080,-.

I tillegg tapt arbeidsfortjeneste.

Havnestyret og kontrollutvalget godtgjøres som hovedutvalg.

Øvrige styrer, råd og utvalg:

Leder, medlemmer og varamedlemmer:

Pr. møte gis en godtgjørelse på 0,1 % av lønnsnivå A, f.t. kr. 1 232,-.

I tillegg tapt arbeidsfortjeneste.

Skattetakstnemndene gis i tillegg kr. 10,- pr. takst.

Generelt om møtegodtgjøring:

1. Det forutsettes at tillitsvalgte tar "oppdrag som naturlig hører hjemme under vedkommende utvalg" uten ekstra godtgjøring, f.eks. representasjon på vegne av ordfører/hovedutvalg eller opptre på vegne av kommunen, åpner konferanser, deltar på møter, o.l. Det gis eventuelt tapt arbeidsfortjeneste for møtevirkosomhet ut over den frikjøpte tid. Tvilstilfeller avgjøres av valg- og honorarkomiteen.
2. Utvalget vedtar selv hvilke møter i tillegg til utvalgets egne som det skal utbetales møtegodtgjørelse for.

§ 4 - Tapt arbeidsfortjeneste

Kravet sendes etter avtale til utvalgets sekretær og skal gi oversikt over aktuelle møter, møtetidspunkt, antall timer og timesats, samt eventuelle sosiale utgifter.

1. For lønnsmottakere godtgjøres tapt arbeidsfortjeneste etter dokumentert trekk i lønn, inklusive feriepengene, med inntil en daglønn (260-del) av lønnsnivå B f.t. kr. 4 028,-. Alternativt gis refusjon til arbeidsgiver for lønnsutgifter inntil en daglønn av lønnsnivå B. Pensjonsinnskudd og arbeidsgiveravgift beregnes i tillegg til daglønnsbeløpet.
2. Selvstendig næringsdrivende godtgjøres tapt arbeidsfortjeneste med inntil en daglønn (260-del) av lønnsnivå B f.t. kr. 4 028,-. I tillegg kommer et beløp tilsvarende sosiale kostnader for arbeidstakere (arbeidsgiveravgift, feriepengene, pensjonsinnskudd). Beløpet må dokumenteres ved utskrift av ligningsattest og attest fra revisor. Bare tap i arbeidsinntekt gir grunnlag for refusjon. Det skal ikke være rimelig at arbeidet kan tas igjen på et annet tidspunkt.

§ 5 - Ad-hoc utvalg

1. Formannskapet og hovedutvalg kan opprette ad-hoc utvalg og underutvalg.
2. Ved opprettelsen avgjør formannskapet/hovedutvalget godtgjøring til ad-hoc utvalget innenfor dette reglementets rammer og innenfor eget budsjett.
3. Krav om godtgjørelse sendes utvalgets sekretær, jfr. § 4.

§ 6 - Sykepenger og forsikring

1. Kommunale tillitsvalgte, som gis godtgjørelse tilsvarende 20 % stilling eller mer på årsbasis for å gjøre tjeneste for kommunen, har rett til sykepenger, omsorgspermisjon, foreldrepermisjon og forsikringsavtale som for kommunalt ansatte. Kommunens retningslinjer for egenmeldinger og sykepengeattester m.v. gjelder.
2. Vedr. pensjonsrettigheter vises det til *Tillegg til vedtekter for Offentlig tjenestepensjon i Kristiansand kommunale pensjonskasse* (særskilte bestemmelser for folkevalgte i Kristiansand kommune). Folkevalgte med frikjøp under innmeldingsgrensen (1/3 stilling) i pensjonskassen kan eventuelt få tapt pensjonsforsikring hos hovedarbeidsgiver refundert fra kommunen.

§ 7 - Elektroniske tjenester

1. Telefonstøtte
For politisk ledelse (ordfører, varaordfører, hovedutvalgsledere og gruppeledere) legges taket på kr. 12.000.
2. Internett
Det vises til *Reglement for bruk av politiker-PC i Kristiansand kommune*.

§ 8 - Skyss-, kost- og diettgodtgjørelse

1. Reiseutgifter til møter i bystyre, formannskap og øvrige utvalg dekkes etter satsene for bilgodtgjørelse. Krav om bilgodtgjørelse må den enkelte innlevere på eget skjema og godtgjørelsen utbetales ved årsslutt.
2. For reiser utenfor kommunen gjelder satsene i det kommunale reiseregulativ. Det forutsettes at billigste reisemåte benyttes. Skjema for reiseregning skal benyttes.

§ 9 - Andre utgifter (omsorgsarbeid)

Barnepass, stell av syke og lignende omsorgsarbeid som medfører direkte utgifter, erstattes i henhold til retningslinjene under forutsetning av at utgiften er nødvendig.

Legitimerte utgifter: Inntil kr. 500 pr. dag.

§ 10 - Ettergodtgjørelse

Ordfører og varaordfører gis etterlønn i inntil 3 måneder etter valgperiodens utløp, dersom de ikke trer inn i lønnet heltidsarbeid. Deltidsarbeid avkortes forholdsmessig. Som kompensasjon for at det ikke utbetales feriegodtgjøring for fast godtgjøring, utbetales en måneds etterlønn for representanter med fast frikjøp som ikke inntreer i nytt fast frikjøp etter endt valgperiode. Tilsvarende for representanter som får redusert frikjøp fra en valgperiode til neste.

§ 11 - Videre delegasjon til valg- og honorarkomiteen

1. I medhold av kommunelovens § 6 gis valg- og honorarkomiteen fullmakt til, i spesielle tilfeller, å vurdere vararepresentanters godtgjøring når frammøtet gjennom året har vært spesielt stort.
2. I medhold av kommunelovens § 6 gis valg- og honorarkomiteen fullmakt til å avgjøre tvilstilfeller vedrørende tolkning av retningslinjene og vedrørende overgangsordninger.
3. I medhold av kommunelovens § 6 gis valg- og honorarkomiteen fullmakt til å dispensere fra de fastsatte maksimumsbeløp for tapt arbeidsfortjeneste når særlige grunner foreligger.